

Körforgás

Kiss Judit Ágnes íróval Bán Magda beszélget

Négyszög a címe a legutóbbi kötetednek (Európa Kiadó), amelynek szögletei az élet sorsdöntő helyzeteit fogalmazzák meg különböző formai eszközökkel, legyen az oratórium, librettó, capriccio vagy gyászdráma. Fájdalom az élet?

Ezt a könyvet nem lett volna szabad megírnom. Csak éppen muszáj volt. Mert sorsdöntő helyzetekbe is akarata ellenére sodródik az ember, és valahogy reagálnia kell rájuk. Lehetőleg úgy, hogy ép maradjon. Erre lehetőség az alkotás, számomra elsősorban az írás. A kegyetlen szituációkból persze kegyetlen szövegek szülehetnek, amit az olvasó – ha épp ő maga nincs ilyen sorsfordító helyzetben – kényelmetlenül érez, vészhelyzetben viszont kapaszkodhat beléjük. Mert az élet fájdalom is. Többször előfordult, hogy találkoztam valakivel, aki meglepődött, az „életben” milyen vidám vagyok. A költészet számomra eszköz, hogy az élet fájdalmas részét kibírjam, átalakítsam, és maradhassak jókedvű. Ennél csak az a jobb, ha a saját fájdalommból fakadó írás esetleg másnak is segít a túlélésben.

Megrendítő olvasmány. De egyúttal kívánczik hangzó előadásra is. Jelentkeztek már érte?

Még mielőtt egyáltalán lezártam volna egy kötetet, egy rendező kollégám, Tóth Miklós, akivel már dolgoztunk együtt korábban, készített egy előadást a Trainingspot társulattal az első három szöveg felhasználásával, *Szület – szeret – hal* címen. Megrázó volt még nekem is, akit maguk a szövegfordulatok nem leptek meg, de az előadás vizualitása olyan élessé tette az elhangzottakat, hogy néha legszívesebben kifutottam volna a teremből.

Középiszólás tanítványaim is elkezdtek foglalkozni a *Szíved alatt* című oratóriummal, értük aggódok, túl fiatalok ehhez. Egy profitorientált színház viszont nem tudom, vállalná-e egy nem közönségbarát bemutató kockázatát.

Ahogy követni tudom ennek a szép és megrendítő kötetnek a sorsát, látom, hogy sok helyen voltál vele író-olvasó találkozón. Hogyan fogadják az olvasók? Kíváncsi vagyok a fogadtatására, hiszen a költői látásmód rendhagyó!

A felolvasások-beszélgetések az utóbbi

időben érdekes módon nem kifejezetten a *Négyszöghöz* köthetőek. Ezt nem is bánom. A drámai forma miatt egyrészt nehéz volna felolvasni, másrészt egy ilyen könyv elviselhetőbb magányosan elvonulva. Talán én magam is kínosabbnak érzem beszélni arról, amiről írni is keserves volt. Azért így is elérnek a visszajelzések. Egy régi hűséges olvasótól például levelet kaptam, amelyben arról faggattott: „mi készíthetett valakit ilyen szintű psychothrillerbe oltott horror megírására?”, és reményét fejezte ki, hogy néhány év múlva megjelenik tőlem olyan kötet, amely után újra a szemembe tud nézni. És volt, aki megköszönte, hogy ezt helyette ki merem mondani.

Merre tovább? Mit várhatunk legközelebb?

Már egy éve készen van egy gyerekvers-kötetem, melynek egy-egy darabja korábban antológiákban megjelent vagy épp kórusmű született rá. Ha a kiadóm vállalkozik rá, jövőre megjelenhet. Írtam egy nagyobb prózát is, most a javítgatása folyik, hátha előbb-utóbb ez is az olvasók kezébe kerülhet. És persze lassan alakítja magát egy következő verseskötet is.

Maga a paradicsom

Interjú Nógrád Gergely íróval

Régóta tudható, hogy sokoldalú és termékeny alkotó vagy, nyáron jelent meg két része a *Klassz*-sorozatnak, és máris egy újabb kötetbemutató lesz az Olvasás Éjszakáján. A *Misu és a piros kenu* című, kisiskolásoknak szóló regényed egy imádnivaló bagolyfióka, pár jóbarát kalandjai és az evezés körül forog. Mennyire otthonos neked ez a sporttág, avagy hazai vizekre evezel Misuval?

Az ókorban a négy őselemnek tartott Föld, Tűz, Levegő és Víz közül kétségkívül a Víz áll hozzám a legközelebb. Ha bármi bajom van a világgal, egyvalami biztosan segít oldani a búskomorságomat: a víz és a vízisportok. Ha tehetném, álló nap csak úsznék és eveznék. Amikor elérkezett életemben a családalapítás ideje, csak egy dologban voltam egészen biztos: vízparton fogunk lakni. S mivel Gödön születtem, kézenfekvő döntés volt visszaköltöznünk a Duna partjára. Van egy családi kenu (zöld!), a csemetéink a gödi sportegyesületben kajakoznak, nyaranta pedig vizeitúrázunk a Rábán, a Mosoni-Dunán. Van egy sziget a Duna esztergomi szakaszán, a neve:

Helemba. Nekem az maga a Paradicsom...

Miután evezteél és olvastál világklasszisokkal – Medveczky Erikával (világbajnok kajakos) Mike Róberttel (világbajnok kenus), Pauman Dániellel (világbajnok kajakos), és remélhetőleg Kozák Danutával is – egy másik oldaladat is megismerhetjük. Vivien Shotwell írónővel, (A *Mozart múzsája* című sikerkönyv szerzője) énekesnővel közösen szintén fellépsz. Milyen arányban van most jelen az irodalom és a zene az életedben?

Fele-fele. Sokat utazom koncertekre és író-olvasó találkozókra. Az éneklés valóságos adrenalinpumpa: még a legjobb technikával is artistamutatvány, hiszen énekesként a testünkben hordjuk a hangszerünket, ami épp természeténél fogva igen sérülékeny. Az írás pedig nagy és néha nyomasztó felelősség, hiszen a papírra vetett mű – a pillanat művészetének tartott énekléssel szemben – örökre megmarad.

Az éjszaka az írásé, az olvasásé, vagy...?

Vagy. Vagyis inkább: is. :-)